

Кеңбидайық ауылының жалпы орта білім беретін мектебінің педагог-психологының жарты жылдық есебі.

2024 оқу жылы.

Қантар айында 1а сынып оқушыларымен жүргізілген жұмыстар. Мектептегі оқуға дайындық деңгейін анықтауда Керн-Йирасек тест алынды. Бұл тест үш тапсырмадан тұрады: еске байланысты ер адамның тұлғасын салу, жазба әріптерін салу, көшіру, нүктелер тобын салу. Баланың мектепке қажетті функциялары қаншалықты қалыптасқанын анықтау, сөйлеу, ақыл-ой дамуы, оқу тапсырманы орындау қабілеттері, бейнелеу дағдылары жақсы бағалы. 1 «а», сынып оқушыларымен таным процестерін зерттеуде «Қиынсыздықтар» әдістемесі, Баланың ақыл-ойын даму деңгейін анықтауда «Мұнара құру», «Не артық?», сурет бойынша әңгіме құрауда «Айырмашылықты тап», «Жағымды қасиеттерді анықтау» әдістемелері алынды. «Сикырлы таяқша», «Бет-әлпетті демалдыру», «Понтомимика», «Қолмен билеу» ойын-жаттығулар жүргізілді. Нәтижесінде 1 а, сынып оқушыларының мектепке бейімделуі жақсы деңгейде болды. Түзетудамытуды қажет ететін 1-сынып оқушыларымен қол қимылдарының және қол буындарының қимылын дамытуда «Допты ұста», «Саусақ санау», «Бірдей фигура тап және боя», «Кактус», «Социометрия» әдістемелері және «Бүтін-және бөлшек» ойын-жаттығулар жүргізілді. Зейінді дамытуда «Графикалық диктант», көру арқылы қабылдауда «Үлкен, кіші», оқушының сенсорикасын дамытуда түсті көру арқылы салыстыру және топтау, ажыратуда «Есте сақта және боя» әдістемелері, «Мен байқампаздыққа үйренемін» сөйлеу, есту қабілеттерін дамытуда ми гимнастикасы, ойын-жаттығулар жүргізілді. Ақпан айында 2 «а», 3 «а», сынып оқушыларының оқу мотивациясын тексеру мақсатында «Маған мектепте не ұнайды?» Н.Г.Лусканов сауалнама, зейінді дамыту және түзетуде «Графикалық диктант», көріп және естіп есте сақтау қабілетін, зейінін анықтауда «Әріптерді жаз», «Суреттегі жасырынған заттар», «Айырмашылықты тап» ойын-жаттығулар, тренингтер жүргізілді. Оқушының отбасымен қарым-қатынасын анықтауда «Менің отбасым» тақырыбында суретті тест

алынып , нәтижесінде отбасына деген сыйластық, сүйіспеншілік бар екендігі анықталды. «Өмір ғажап!» суретті тесте оқушының жан дүниесін байыту арқылы адамгершілікке жетелеуде жақсы қасиеттерін, айналасына деген сүйіспеншілігін, өмірге деген құштарлығын, өз тандауымен отбасын, құрбы құрдастарын, табиғатты бейнелеуде өз ойларын сурет арқылы жақсы жағынан көрсетті. Адамның эго күшінің диагностикасына, оның жағымсыз жағдайларға қарсы тұру қабілетіне, балаға өзінің ішкі дүниесін көрсетуіне және өзін түсінуіне ықпал жасауда «Менің сыныбым», «Жаңбыр астындағы адам» әдістемесі, «Топ-топ», «Кім екені тап?» ойын-жаттығу, тренингтер жүргізілді. Нәтижесі бойынша оқушылардың хал-ахуалы жақсы, қобалжуы, аландаушылығы байқалмады. Наурыз, сәуір айларында 9-10 сыныптармен жұмыс жеке өмірге қадам басқан оқушы үшін мамандық тандау мәселесі - ең маңызды кезең болып табылады. Оқушылардың өз бейімділіктері, қабілеттері мен мүмкіндіктері анықтап, болашақтағы білім алу бейімі мен мамандығын тандау барысында дер кезінде психологиялық көмек көрсетілуі қажет. 9 сынып оқушыларымен мамандыққа икемділігі (Голланд әдісі бойынша), қызығушылықтар картасы «Мен қаладым» саралаушы - диагностикалық сұрақнамасы, «менің тандауым» сауалнамасы жүргізілді. «Болашақ мамандық туралы қиялдайық» тренингі, «Менің тандауым» сауалнамасы бойынша оқушылардың бағыт-бағдары анықталды: «Мен тандаған жол», «Стрессті қалай жеңеміз» атты тренинг-сабақ өтіліп, оқушылар мамандық тандаудағы өз ойларын ортаға салды. Және де оқушыларға жоспарға сәйкес профилактикалық жұмыстар жүргізіліп, мектептің фейзбук әлеуметтік желісіне жарияланып тұрды. Мамыр айында ҰБТ-ға оқушыларды психологиялық тұрғыда дайындау кезеңдері төмендегідей: 1. Оқу танымдық қабілеттерін түзете дамыту; 2. Шығармашылық - танымдық қабілеттерін дамыту; 3. Сенімділігін бойларына қондыру; 4. Психикалық күштерден (стресс пен қорқыныш) арылту Оқушылардың қабілетін белгілі бір кәсіптік салаға бейімділігін анықтау, жоғарғы буында оқу бағдарын дұрыс тандауға көмек беру «Сенің кәсіби ой - ниетің» атты кеңес берілді. Кім болатынын , алға қойатын мақсатын анықтап, жеке және

кәсіби өзін-өзі табуына байланысты «Мамандық туралы хабарын» сауалнамасы алынды.Әр оқушы қандай мамандық иесі болатыны жайлы жазды.Ата-аналарға, оқушыларға кәсіби бағдар ,кеңестер берілді.Адамның жеке тұлғааралық ерекшеліктеріне байланысты кәсіптік саладағы мамандықтарға жақын екенін анықтау мақсатында Д.Голландтың тесті алынды. «Болашақ мамандық туралы армандайық» тренингі жүргізілді.Алға қойған мақсатқа жету үшін байқалатын табандылықты анықтау үшін «Табандылықты анықтау» сауалнамасын орындады.Мамандық таңдауда жауапкершілікті қалыптастыру бойынша «Мен қаладым»сұрақнамасы алынды.Өзіндік бағасын нығайтуда ,позитивті кері байланыс алу үшін «Маған сәт -сапар тілеңіз» тренингі ұйымдастырылды.ҰБТ тапсыратын және емтихан тапсыратын 11-сынып оқушыларымен жыл бойы әртүрлі жұмыстар жүргізілді. Өмірге көзқарастары, ҰБТ туралы, менің сүйікті ұстазым тақырыптарына сауалнамалар алынды. «ҰБТ-ға сеніммен барайық!» атты тренингсабақ өтіліп, оқушылар мамандық таңдаудағы өз ойларын ортаға салды.11 сынып оқушылардың қатысуымен волонтерлық іс-шаралар да өткізілді.Және іс-шара жоспарына сәйкес профилактикалық жұмыстар да жүргізіліп, мектептің фейзбук желісіне жарияланып отырылды. 9-11 сын. 100%-жағымды қарым-қатынас, 100%- агрессия жоқ. 9-11 сынып ата-аналарымен баланың келешек мамандығын дұрыс таңдауына ықпал етіп, көмек көрсету туралы айтылды. Ата – аналар жиналысында «Сіз қандай ата - анасыз?», «Мен қандай ата-анамын?» атты сауалнамалар, «Ата-ана махаббаты»тренингтері ұйымдастырылды.Және ата-аналарға арналған кеңестер жазылған жадынамалар тарқатылды. Отбасылық тәрбиенің ерекшелігі мен жанжақтылығы өз сипаты бойынша эмоционалды болып келетіндігінде болады жәнеөз негізінде ата-аналар мен балалардың өзара махаббатына ие болады. Ешбір балаларды тәрбиелеуші мекеме отбасылық қарым қатынасқа, эмоционалдық сала мен сезімдерді тәрбиелеуге ықпал ететін модельді ойлап шығара алмайды.Отбасылық тәрбие, бала бойында, отбасылық – тұрмыстық рөлдерді білуді, басқалады түсіну мүмкіндігін, өзінеөзі өзектендіру қабілетін дамытады. Ата-ана мен мектептің өзара

әрекеттесуі үрдісі ата- аналарды оқу-тәрбие үрдісіне және бос уақыттағы сыныптан тыс қызметке белсенді түрде қатыстыруға балалар және педагогтармен тиімді дүрде ынтымақтастығын дамытуға бағытталған болуы тиіс. Мектептегі психологиялық қызметтің тәлімтәрбиенің орталығы болып, жас ұрпақты қоғам талаптарына сай жеке тұлға ретінде жетілдірудегі рөлі зор.

Педагог психолог:

 Мусина А К